

Posudek diplomové práce

Jan Kundrát: Sídliště v odrazech doby. Proměny městského plánování a bydlení mezi normalizací a devadesátými lety na příkladu Jižního Města II.

Jan Kundrát předložil diplomovou práci zabývající se vizemi, projektováním a realizací pražského sídliště Jižní Město II. Navázal tak na svůj dlouhodobý výzkumný záměr, který úspěšně započal ve své bakalářské práci. Jedná se o původní a málo zpracovanou problematiku, která dobře koresponduje se zvyšujícím se zájmem o výzkumy proměn urbánního prostředí v české, potažmo i slovenské historiografii.

Autor si jako cíl vytkl sledovat, jak architekti městský celek Jižní Město II projektovali a jak reagovali na sílící kritiku sídlištní výstavby, spojenou především s první částí Jižního Města. Klade si celou škálu zajímavých otázek, směřujících k pochopení kontinuit a diskontinuit procesu stavebního procesu od 2. poloviny 70. let až po raná 90. léta. Podle mého názoru se jedná o povedenou rekonstrukci expertního pohledu a je zřejmé, že se v této problematice autor velice dobře orientuje. Práce je logicky strukturována a drží se jasné chronologické posloupnosti.

V práci absentuje jasné metodologické či konceptuální vymezení. Jediná „metoda“, kterou autor zmiňuje, je soustředění se na expertní skupinu architektů. To je samozřejmě zcela legitimní a autor to přesvědčivě odůvodňuje, nicméně se domnívám, že pro lepší ukotvení práce je podstatné nějakým způsobem vlastní badatelské úsilí reflektovat. Též podle mého soudu chybí širší komunikace s odbornou literaturou. I přes to, že některé novější práce jsou v textu zmíněny (Petr Roubal, Vítězslav Sommer, Matěj Spurný), autor s nimi nijak hlouběji nekomunikuje a jeho práce tak trochu „visí“ ve vzduchoprázdnu.

Jan Kundrát shromáždil celou řadu pozoruhodných materiálů textové i obrazové povahy, ze které skládá přesvědčivé obrazy z dějin budování Jižního Města II. Cíleně se soustředil na materiály související s relativně úzkou expertní skupinou architektů. To má jasné výhody v tom, že autor dokázal detailně rekonstruovat posuny ve vnímání dané problematiky. To je patrné v celé práci, a především v kapitole *90. léta a změny*, kterou osobně považuji za nejzajímavější.

Zvolený výběr má však i své limity, a to především v tom, že analyzované materiály nemají dostatečný interpretační potenciál, aby dokázaly přesvědčivě odpovědět na některé obecnější otázky nastíněné v úvodu práce (a to především v závěrečné 7. kapitole).

Pasáže, ve kterých autor detailně popisuje proměny idejí architektů a konkretizuje způsoby, kterými reagovali na dobovou poptávku včetně detailů výstavby, jsou interpretačně velice zajímavé. Přinášejí celou řadu zásadních zjištění, především v tématice role architekta v proměňující se společnosti. Drobný nedostatek v zacházení s prameny vidím pouze v přílišném využívání přímých citací. Ty se vyskytují ve většině odstavců a často pouze obšírně dokreslují popisované momenty a autor je nijak kriticky nereflektuje ani nerozebírá. To má podle mého soudu skoro až rušivý efekt na čtení práce, která je jinak psána velice kultivovaným jazykem.

Z formálního hlediska není práci co vytknout a celkově se jedná o velice podařené dílo naprosto odpovídající nárokům kladeným na diplomovou práci. Navzdory uvedeným výtkám jsem přesvědčen, že autorův výzkum má jasný badatelský potenciál. Jen by mu prospělo ujasnění hlavního argumentu, vztahení k soudobým debatám a širší kontextualizace, vystupující z hranic Jižního Města. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou velmi dobře.

V Praze dne 31. srpna 2023

Mgr. Martin Pácha

